

SENAT JE GLASOVAL ZA 30-URNI DELOVNI TEDEN

ČE BO PREDLOGA UZAKONJENA, BO DOBIL ŠEST MILIJONOV NEZAPOSLENIH ZASLUŽEK

Kakšno stališče zavzema predsednik Roosevelt na pram predlogi, se zaenkrat še ne ve, toda zdi se, da zagovarja šestinideseturni delovni teden. — Nove določbe se ne bodo tikale poljedelskih podjetij in železnic. — Predloga naj bi bila uzakonjena za dobo dveh let.

WASHINGTON, D. C., 6. aprila. — Danes je zvezni senat s 53 proti 30 glasovom (torej z večino 23 glasov) odobril predlogo demokratskega senatorja Blacka iz Alabame, ki določa v ameriški industriji trideseturni delovni teden.

V industrijah naj se dela po pet dni na teden in po šest ur na dan. Produkti tovarn, ki se ne bodo pokorili tej določbi, naj bi bili izključeni iz meddržavnega prometa.

Ko so vprašali demokratske voditelje, kakšno stališče bo zavzel predsednik Roosevelt proti temu zakonskemu osnutku, niso hoteli ničesar izjaviti.

Namignili so le toliko, da bo predloga, ko bo predložena poslanski zbornici, precej izpremenjena.

Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da je predsednik sicer za skrčenje delovnega časa, toda ne za tako radikalno skrčenje kot ga predlaga senat. P o mnenju predsednika Roosevelta, bi bilo dovolj, če bi se skrčil delovni teden na 36 ur.

Tozadevni predlog je stavil v senatu že demokratski voditelj Robinson, pa je bil poražen z 48 proti 40 glasovom. Proti njemu je glasovalo 35 demokratov, 12 republikancev ter senator farmersko-delavske stranke.

Tekom debate je poudarjal sen. Robinson, da bi bil 36 urni delovni teden sprejemljiv za predsednika.

V poslanski zbornici, ki se je odgodila do ponedeljka, bo prišla predloga prihodnji teden na vrsto. Zagovorniki predloge pravijo, da bo, — ako bo postala zakon — dobilo takoj najmanj šest milijonov moških in žensk že vsaj delno zaposlenje.

Predloga se tiče v prvi vrsti zaposlenja v majnah, kamnolomih, mlinih, delavnicah in tovarnah. Ako bodo ti obrati zaposlovali delavce dalje kot po šest ur na dan in po pet dni na teden, ne bodo smeli svojih izdelkov pošiljati v druge države.

Gospodar, ki bi to določbo prekršil, bi moral plačati dvesto dolarjev globe, oziroma bi moral romati za tri mesece v ječo.

Delavski tajnik ima pravico napraviti v posebnih slučajih izjemo.

Poljedelski obrati in železnice so izvzete od teh določb. Istotako tudi sledeči izdelki: — časopisi, živila, ki se lahko pokvarijo, na primer ribe in sadje; sočivje, mleko in mlečni izdelki.

V uvodu k zakonskemu osnutku je rečeno: — Na milijone naših državljanov išče brez uspeha delo, dočim morajo nadaljni milijoni državljanov delati dolge ure.

Tekom debate se je pojavilo vprašanje, če ima kongres pravico izključiti gotovo blago iz meddržavnega prometa.

Ko je najvišje sodišče zavrnilo prepoved, glede zaposlenja mladoletnih, je izjavilo, da produkti, ki jih izdelajo otroci, niso "nevarni ali škodljivi" in se jih vsled tega ne sme izključiti iz meddržavne trgovine.

Senator Robinson je vztrajal na stališču, da ima kongres pravico regulirati meddržavno trgovino, pa če gre pri tem za škodljive predmete ali ne.

Drugi govorniki so izjavljali, da gre v tem slučaju le za zasilno odredbo, kajti, če bi bila predloga uzakonjena, bi bila veljavna le dve leti.

Če bi se po dveh letih izkazala kot uspešna, bi bilo mogoče njeno veljavnost podaljšati.

Hitlerci se vedno preganjajo Žide

McDONALD BO PRIŠEL V WASHINGTON

Mussolini nestrpno pričakuje v o n Papena in Goeringa, ki bosta že v s o b o t o odpotovala v Rim.

Washington, D. C., 6. aprila. — Angleški ministrski predsednik Ramsay MacDonald se bo odzval vabilu ameriškega predsednika Roosevelta ter bo prišel v Washington, da bo razpravljal z njim o razorožitvi, svetovni trgovini in zadevi vojnih dolgov.

Tozadevni odgovor je izročil angleški poslanik Lindsay državnemu parlamentu. Kdaj se bosta MacDonald in Roosevelt sestala, zaenkrat še ni določeno.

Rim, Italija, 6. aprila. — Mussolini težko pričakuje dva odlična obiskovalca iz Nemčije, namreč podkanclerja von Papena in Goeringa, ki je minister brez portfeja.

Baje bosta dospela sem že v soboto z aeroplanom. Njun obisk bo neoficijalen. Z Mussolinijem bosta razpravljala o odnosih med Nemčijo in Italijo ter o Mussolinijevem mirovnem načrtu.

V ponedeljek bosta odpotovala nazaj v Berlin.

ANGLIJA JE BAJE NAJBOLJ SUHA DRŽAVA

V večini angl. krajev se sme prodajati pijačo le po sedem ur na dan. Visok davek na pivo.

London, Anglija, 6. aprila. — Ko se bo v Združenih državah pričelo točiti pivo, bo Anglija najbolj suha država na svetu.

Čudno, toda res je, da je bilo zadnje čase mnogo težje ugasiti veliko žejno v Londonu kot pa v New Yorku ali Chicagu. Vseled strogih postav in odredb ter visokih davkov je v Angliji čutili večjo prohibicijo kot pa v Združenih državah.

Večina angleških krajev ima vsak dan izmed 24 ur do 17 ur prohibicije. Toda to ni prohibicija v pravem pomenu besede, da bi bilo na razpolago dovolj speakeasyjev kot v Ameriki. To je prohibicija, ki je strogo in neusmiljeno vzdrževana.

Zadnjih dvajset let je bil tudi na najslabše pivo naložen tako visok davek, da ga more te malo kedo in le redkokdaj piti.

Združene države bodo dobile od vsakega sodčka piva po 31 galon \$5. Davek na enako množino piva v Angliji znaša \$23.75.

Ob 4 ali 5 popoldne, ko v Ameriki prične stresati prve cocktaile, so angleške pivnice zaprte. Ob 11 zvečer, ko je v Ameriki največje razpoloženje pri pijači, so v Angliji vse gostilne in restavracije zaprte in po deželi še eno uro po prej.

Angleške pivnice smejo prodajati pivo okoli tri ure pri opoldanskem kosilu in okoli pet ur ob večerji.

ŠTUDENTJE V CHICAGU ZASTAVKALI

Zahtevajo, da so profesorji plačani. — Mesto je dolžno profesorjem in učiteljem 52 milijonov dolarjev.

Chicago, Ill., 6. aprila. — Več čikaških javnih vñjših šol je imelo počitnice, ker je zastavkalo 13.000 dijakov v protest, ker profesorji in učitelji že več mesecev niso sprejeli plače. Kot zatrjujejo dijaki, je mesto dolžno profesorjem, učiteljem in raznim šolskim uslužbencem na zaostalih plačah \$52.000.000.

Kot pravijo šolske oblasti, je zastavkalo že veliko število ljudskošolskih učiteljev in učiteljic z izgovorom, da so bolni. Šolske oblasti so naglo sklicale konferenco, na kateri je bilo sklenjeno, da bodo učitelji dobili v nekaj dneh svojo plačo za mesec junij lanskega leta v skupnem znesku \$1.700.000.

Dijaki so pričeli zapuščati svoje razrede o pol enajstih opoldne in so odkorakali v dež na ulicah. Policija jih ni mogla pregovoriti, da bi se vrnili v svoje razrede.

Stavka še je po celim mestu razširila z naglico prirejskega požara. Zbrali so se v Hyde parku in so nato odkorakali z zastavami pred stanovanje začasnega župana Franka J. Corra, kjer so kričali: — Plačajte naše učitelje!

— Šestdeset milijonov dolarjev je bilo izplačanih brezposelnim. Kaj pa so dobili učitelji?

Župana tedaj ni bilo doma in dijaki so se razšli. Nekateri, ki se boje svojih starišev, so odšli v šolo.

Šolski nadzornik William J. Bogan je prošil za pomoč gubernorja Henryja Hornerja. Druga delegacija pa je odpotovala v Washington, da prosí predsednika Roosevelta za zvezno pomoč.

ČREŠNJE CVETO V WASHINGTONU

Washington, D. C., 6. aprila. — Z današnjim dnem se je pričela sezona črešnjega cvetja. Ta dan se Washingtončani med seboj vprašujejo: — Ali si že videl črešnje cveteti?

Tega dne prihaja vasko leto v Washington na tisoče ljudi, da vidijo, kako cveto te japonske črešnje.

PARAGVAJCI ZMAGUJEJO

Asuncion, Paragvaj, 5. aprila. — Uradno poročilo pravi, da so paragvajski čete zasedle trdnjave Vanguardia, Vargas in Vanguardia I. v Grain Chaco. Do sedaj so te trdnjave imele v svojih rokah Bolivijci.

Santiago, Čile, 5. aprila. — Na svoji konferenci z zunanjim ministrom so poslanički držav Argentina, Brazilija in Peru sklenili, da bodo poslali Boliviji in Paragvaju skupno poslanico, v kateri bodo prosili obe državi, da umakneta nekatere točke v svojem odgovoru na mirovne pogoje nevtralnih držav. Čilski zunanji minister je izrazil upanje, da bosta Bolivija in Peru sprejeli priporočilo nevtralnih držav.

GREENLANDIJA DANSKA LAST

Tako je razsodilo mednarodno razsodišče. — Norveška trdi, da je odkril deželo Norvežan Eric, ni obveljala.

Haag, Holandska, 6. aprila. — Mednarodno razsodišče je prisodilo Greenlandijo Danskim v njenem sporu z Norveško za posest te severne dežele.

Norvežani so odstopili Danskim večino dežele razum vzhodnega dela. Norveška ekspedicija je prišla leta 1931 na Greenlandijo in sporočila, da Danska ni potrdila svoje pravice do dežele s tem, da bi jo kolonizirala.

Norveška se je sklicevala na svojo pravico do dežele, katero je zasedel Norvežan Eric Rdeči 350 milj ob obrežju, toda razsodišče tega ni vpoštevalo in je z 12 proti 2 glasovoma prisodila deželo Danskim, češ da bi bilo drugače v nasprotju s sedanjim postavnim položajem.

Norvežani opirajo svojo zahtevo na zgodovinsko dejstvo, ker je Norvežan Eric Rdeči leta 983 odkril Greenlandijo in jo razglasil za norveško posest. Danei pa ugovarjajo tej zahtevi Norvežje, češ da v trinajstem stoletju ni na Greenlandiji pristala nobena norveška ladja, vsled česar so kolonisti lakote pomrli.

Haag, Holandska, 6. aprila. — V odločitvi glede Greenlandije v mednarodnem razsodišču sta glasila proti Danskim italijanski zastopnik Dionisio Anzilotti in norveški zastopnik Vogt.

Mednarodno razsodišče je sestavljeno iz petnajstih sodnikov različnih narodov. Člane razsodišča imenuje Liga narodov. V Washingtonu so mnenja, da ameriški zastopnik Frank B. Kellogg ni glasoval glede Greenlandije.

HERRIOT PROTI NAZIJCEM

Pariz, Francija, 6. aprila. — Na poziv prejšnjega ministrskega predsednika Edouarda Herriota je izvrševalni odbor radikalne socialistične stranke sprejel resolucijo proti preganjanju židov v Nemčiji. Herriot je predlagal, da bi se profesorju Einsteinu, ki se sedaj nahaja v Belgiji, ponudila priložnost, da bi predaval na kakem francoskem vsučilišču.

AEROPLAN SE JE PONESREČIL V HIMALAJI

Calcutta, Indija, 5. aprila. — Eden izmed dveh aeroplanov, ki sta v ponedeljek letela preko Everest, je padel na svojem poletu preko bližnjega vrha Kančanjunga, ki je skoro tako visok kot Everest.

Aeroplan je vodil pilot P. F. M. Fellows, ki je bil tehnični svetovalec ekspedicije. Z drugim aeroplanom je letel z njim R. C. W. Ellison.

Voditelj ekspedicije markij Clydesdale, ki je vodil en aeroplan čez Everest, je takoj, ko je slišal o nesreči, odletel iz mesta Rihar.

Clydesdale upa, da bo našel ponesrečenega Fellowsa in mu bo mogel vreči kaj hrane.

Poznejše poročilo pravi, da se je Fellowsa nepoškodovan vrnil v Rihar.

MOŽ IN ŽENA UBITA; DVA NEVARNO RANJENA

VADUZ, Lichtenstein, 6. aprila. — Alfred Rotter in njegova žena sta bila ubita, Fritz Rotter in gospa Wolf pa sta bila nevarno ranjena, ker so se branili proti sedmim moškim, ki so jih hoteli zgrabiti in odpeljati čez nemško mejo. Brata Rotter, ki sta Žida, sta bila več let vodilna moža v gledaliških krogih, dokler nista proti koncu leta 1932 zašla v težkoče in sta pobegnila v Lichtenstein, kjer sta postala državljana. Kneževina Lichtenstein ne dovoljuje izročitev svojih podložnikov kakim drugim državi.

DRŽAVNA VERA NACIJEV

Nazijci so sprejeli protestantovsko vero za svojo. — Nemški "krščanski" kongres je sprejel resolucijo.

Berlin, Nemčija, 6. aprila. — Prvi zvezni kongres "nemških kristjanov" je v bivši visoki zbornici sprejel resolucijo za reformo evangelske cerkve. Ako ta resolucija pride v veljavo, bo protestantovsko krščanstvo v Nemčiji postalo samo orodje stranke narodnih socializmov ali Nazijcev.

Položaj je tako resen, da pravi "Taegliche Rundschau", ki govori v imenu nemških fašistov, da bi ta reforma pod fašistovsko vladlo pomenila konec evangelske reformirane cerkve v Nemčiji.

Nazijski pastirji so sprejeli resolucijo, ki zahteva, da se v cerkvi opusti ves parlamentarizem, kakor je narodni socializem opustil vso politiko glede vere.

Nazijski pastirji so tudi zahtevali, da so odstranjeni vsi sedanji voditelji nemškega protestantizma, kakor dr. Friedrich Dibelius, generalni poglar evangelske cerkve; dr. Georg Burghard, dekan berlinske katedrale in dr. Bruno Doehring, prejšnji dvorni kaplan pri cesarju Viljemu.

V tej novi "cerkvi" bodo priznani samo čisti Nemci in vsi oni, ki so poročeni z židovkami, bodo iz te cerkve izobčeni. Cerkvene davke, katere so do sedaj plačevali samo člani posameznih cerkva, bodo potom davkov plačevali vsi državljani.

Nazijski vodilni duhovniki so mnenja, da bi se ta reforma le počasi izvršila, ako bi bila prepuščena samo cerkvenim oblastim, zato priporočajo, da vlada imenuje v ta namen posebni odbor, ki bo deloval s cerkvenimi oblastmi.

Z BOMBAMI PROTI BREZPOSELNI

Ottawa, Ill., 6. aprila. — Državni in krajevni uradniki so metali plinove bombe na skupino 1100 brezposelnim iz Chicaga in Rockford, ki so na potu v Springfield in na zahtevo niso hoteli razdreti svojega sotožnišča in oditi na svoje domove. Trije so bili aretirani, ostali pa so se morali raziti.

Serif W. J. Welter iz okraja La Salle je nagovoril brezposelne, toda nekateri med njimi so se pričeli pretepati z deputiji in uradniki.

Iz bližnjih krajev je prišla policija na pomoč. Plini so omamili več žensk med brezposelnimi.

Vseh sedem napadaleev je policija aretirala v Feldkirch v Avstriji in jih je zaprla. Razpad Rotterjevega podjetja je povzročil izgubo več milijonov dolarjev in zadeva še ni poravnana.

Dunaj, Avstrija, 6. aprila. — Švicarska brzojavna agencija naznanja iz Lichtensteina, da je sedem mož odvedel Fritzja in Alfreda Rotterja, ki sta bila prej lastnika gledališča v Berlinu, in so ju hoteli odpeljati v Nemčijo.

Alfred Rotter in njegova žena sta skočila čez neko pečino, ko sta skušala ubežati. Fritz je pozneje skočil iz avtomobila in se je pri tem nevarno poškodoval.

Coq-sur-Mer, Belgija, 6. aprila. — Profesor Albert Einstein je rekel, da sta njegovi dve hčeri pobegnili iz Nemčije. Mlajša hči, ki je poročena z nekim Rusom, je odpotovala v Francijo, starejša pa, ki je poročena z Nemcem, je odpotovala v Scheveningen na Holandskem. Iz Berlina je tajno pobegnula.

Einsteinova žena je izvedela o begu svoje hčere, ko je telefonirala na svoj dom v Berlinu. Po telefonu se je oglasila njena služkinja in je z jokajočim glasom povedala, da je njena gospodinja odpotovala proti meji.

Profesor Einstein, ki se je ravnokar vrnil iz Združenih držav, se je nastanil v Coq-sur-Mer, ker se pod sedanjimi razmerami ne mra vrniti v Nemčijo. Nekega nemškega uradnika v Belgiji je vprašal, kake korake mora napraviti da se odprave priskemu državljanstvu. Einstein je Žid in Nazijci so ga zadnje čase zelo napadali.

Berlin, Nemčija, 6. aprila. — Vlada je naznanila, da odredba, da nikdo ne sme zapustiti Nemčije brez posebnega policijskega dovoljenja, ne velja za tujce. Ta odredba je bila izdana, ko je vlada izvedela, da je pripravljenih mnogo židov da se izelijo iz dežele.

MUSSOLINJEVA VELIKODUŠNOST

London, Anglija, 6. aprila. — Mussolinijeva diktatorska oblast seže zelo daleč in včasih naredi kaj dobrega.

Neka Angležinja je pred kratkim v Rimu kupila uro, za katero je plačala \$175. Ko se je vrnila v London, je nesla uro k zlatarju v omeno, ker jo je hotela zavarovati. Zlatar pa ji pove, da je ura vredna kvečjemu \$5.

Žena o tem piše naravnost Mussoliniju. Kmalu nato je sprejela osebno Mussolinijevo pismo, v katerem se Duce opravičuje za dogodek in priloži pismu svoj osebni ček za \$175.

Tako diktatorstvo bi vsakdo veseljem pozdravil.

la z očetom in da se bo preselila
k nama.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

HENIZ STEGWEIT:

KRIŽEV POT

Pregovor pravi, da je vsak svojo srečo kovač. Če posplošimo ta pregovor, je pa laž, kar dokazem iz akta št. 782 črka B (občinski arhiv v Solnbergu nad Ruhra) s tragično Odissejdo neznanega junaka, ki se je vračal z vojne domov, pa je umrl na domačem pragu.

Johann Bonifer se je boril kot prostak proti Rusom, nekoč bi bil pri prehodu Vise knaflu utonil, trikrat je bil zelo težko ranjen, pri Kovnu so mu zmrzile noge do stegen, pred Tannenbergom, kjer je patroliral, je zasel in običaj v močvirju, sedem ur se je počasi pogrezal vedno globlje, bil je že skoraj do vratu v blatu, ko ga je rešil gotove smrti usmiljen kozak. Jean Bonifer je prišel kot ujetnik v Vologdo, potem pa v Sibirijo, kjer so ga lahko praktično porabili, ker je dobro poznal delo v rudnikih, kajti pred vojno je delal v ruskih rudnikih.

Dolga leta je kopal Johann Bonifer srebro in železo v Katerinskih rudnikih. Kruh je bil napoln plesniv, voda je smrdela po urhuvini; zrak je bil nezdrav in strupen, mnogo noči je pretulil v strašni maršiji, toda vse je srečno prešel in za svojo svobodo se je moral zahvaliti prvim dnevom ruske revolucije. Zadujo verigo in okove so mu sneli z nog. Tisti, ki so ga do tlej stražili, plakali, iztegovali, roke in dihali globoko iz polnih pljuč, 1. 1920. — bilo je v maju, so mu dejali v Perm: Lahko greš.

Na železnicih se povsod stavkalo, vasi so gorele, po cestah so se valjala trupla od lakote umrlih ali pa surove umorjenih, zrak je bil nasičen s kužnimi bacili in fantomom gladi; samo gavrani in jastrebi so se mogli do sita naježiti.

Johann Bonifer je imel v žepu okrog sto rubljev, ki so se mu zdeli smešni. Nekoč je bil to kapital za siromašnega in gladujočega prebivalca prostrane Rusije, zdaj pa smešen znesek, ki zanj ni mogel dobiti niti grama pšenice. In tedaj je začel ves obupan pleniti. Prišel je do Černigova. Tam so ga pa aretirali kot voluhara belih. Niso mu dali niti zličice vode, celo spati mu ni bilo dovolilo in tako se je v strašnih mukah šestega dne zlagal, da je umrl grofa Jarenskega.

Grofa Jarenskega, ki ga je omenil, sploh ni bilo, vendar so pa Johann Boniferja slavili kot prijatelja. Obekli so ga in jesti je dobil, kolikor je hotel. Imenovali so ga za poveljnika v Kursku, odpoval je tja takoj, toda v velikem ovinku in zbežal preko Poltave in Kijeva na mejo. Na orožniški postaji v Neidenbergu so mu dali dokumente, dobil je obleko in denar za vožnjo in deležen v tako zvrhala-

ni meri sreče je poslal roditeljem kratko pismo, glaseče se: "Dragi moji, končno se oglašam. Vaš Janez je še živ in zdaj že na poti domov. Pojutrišnjem bom že v vašem taborju. Ah, kako se veselim!"

Nesrečnej ni vedel, da je bila njegova mater zadela kap že takrat, ko so ji iz Sibirijske sporočili, da o njenem sinu ni duha ne sluha. Pisma so prihajala v Nemčijo le redko, na meji so si z nju prižigali pipe. Oče Johann Boniferja se je za silo sprijaznil z bridko usodo in je vestno opravljal posle rudniškega inspektorja v Solnbergu. Naenkrat pa vest, da je sin še živ! Oče Bonifer se je prijel za srce.

Johann Bonifer se je pripeljal z vlakom v Essen. Tu je imel zvezo in z lokalno železnico naj bi prišel v svoj domači kraj. Zamudil je za nekaj minut in prihodnji vlak je odhajal šele čez tri ure. Tako dolgo bi pa ne mogel čakati. V treh urah lahko pride peš do očetovega doma. In tako si je znova oprtal euclio in se napotil peš proti domu. V gozdu mu je nekdo zastavil pot. Bil je Francoz v modri uniformi. Puška z bajonetom čez hrbet, jeklena čelada na glavi: — Hej, kam pa?

Johann Bonifer je ostal mel: — Domov, bi rad k očetu in materi, iz Sibirijske se vračam.

Francoz je skomignil z rameni. Ni razumel jezika Johann Boniferja in zakrčel je nani, naj se počepi, od kod je prišel. Vse ruskoslovniče je bilo pred tremi urami zasledeno in sirene so oznanjale prostostno stavko. Kaj je vedel o vsem tem Bonifer? Trilkrat je poskušal priti po ovinkih na cesto proti Solnbergu, pa so ga trikrat pognale francoske patrolje nazaj.

Kar mu je šinila v glavo srečna misel in skoraj zasmejal se je od veselja: nad grčijo in hrubi tja daleč je bila napeljana žična železnica od rudnika njegovega očeta. S črnim premogom napolnjeni železni koši so drsili po železni vrvi proti Essen v visoke peči in jeklarne, prazni so se pa vračali v rove in rudnike, da bi jih rudarji znova napolnili. Vse to je Johann Bonifer še dobro vedel in takoj je imel zasvojan načrt. V temi je splezal na železno ogrodje žične železnice. Ne prestano, neumorno vedno enakomerno so drsili železni koši sem in tja. Urno in spretno je skočil v prazen koš in ne da bi se zmenil za črno premogovni prah, ki se je z njim ves umazal, je krenil po tej čudni poti proti domu.

Rudniški inspektor Bonifer je pa ta čas ves v srbih pričakoval sina. Če ga vsak hip ne bo, ga primejo patrolje. Stari Bonifer je štel minute, sekunde, dvajsetkrat je sto-

pil k oknu in pogledal tja gori na hrib, pa je zopet vzdihnil in sedel za pisalno mizo. Potem so prišli Francozi. Poveljnik je dal običajni ultimatum: Premog ali ječa!

— Ječa! — je odgovoril Bonifer. Odpustil je svoje delavce, n-

Iz Jugoslavije.

Ljubavni napoj spravil tri sestre v norišnico.

Pred banjaškim sodiščem se je zagovarjala 50-letna Terezija Longršek, ki se je svoj čas v Zagrebu pečala s čarovnijami in kuhanjem ljubavnih pijač, da jih je dajala lahkovernim ženskam. Nasledle so ji tudi Josipina, Albina in Anica Gajba, ki so pa čez nekaj dni zblaznele. Longrškova je bila obojena na šest mesecev. Priznala je, da je kuhala ljubavno pijačo iz erknjenih miši.

Sleparije s hranilnimi knjižicami.

V Zagrebu so odkrili velike sleparije s hranilnimi knjižicami. Preiskava se teče in bo spravila na dan zanimive podrobnosti o tem, kako brezvestni verižniki zlorabljajo težave, ki so nastale 7. jug. gospodarstvu, zlasti v denarnem prometu, na drugi strani pa delajo škodo ljudem, ki že itak težko živijo. Po Zagrebu se je bila razvila trgovina s hranilnimi knjižicami Prastedione, in ker je prišlo na dan, da so bili oskodovali baš siromašni vlagatelji, je uveljavila policija obširno preiskavo in na dan je prišla za naše razmere prav značilna afera. Trije Zagrebčani so prijaviili policiji, da so dali pred meseci trgovcu z električnimi potrebščinami E. Merkiču 7 hranilnih knjižic Prastedione v skupnem znesku 300.000 Din. Merkiča so osebno poznali in mo- žu se je posrečilo prepričati jih, da ima zelo dobre zveze s Prastediono tako, da bo lahko dvignil denar. Opozorili jih je pa, da to ne poudari tako hitro in da naj potrope. Zahteval je takoj 15 odstotkov na račun provizije, ki jih je tudi dobil.

Minilo je več mesecev, a o denarju ni bilo duha ne sluha. Merkič je zahteval, da se mora vršiti še ena seja upravnega odbora, potem bo par denar izplačan. Ker le ni bilo denarja, so začeli vsi trije pritiskati na Merkiča, ki jim je končno dal ponarejeno hranilno knjižico neke ljubljanske banke na ime Marije Tavčar iz Ptujja. Knjižica se je glasila na 243.000 Din. Zagrebčani so se takoj obrnili na dotično ljubljansko banko in ugotovili, da je knjižica ponarejena. Zato so Merkiča ovadili in policija ga je zadržala. Mož je priznal, da je pet hranilnih knjižic založil pri Bogdanu Pušiču in dobil za nje 80.000 Din, dve pa je dal nekemu Tratniku in poravnal z njima svoj dolg. Pušič je bil ba- je v poslovnih stikih z dr. Brankom Oršagičem in Merkiču sta dala 33 odstotkov na hranilne knjižice vložnega denarja.

Bogdan Pušič, privatni uradnik in poslovodja tvrdke "Čeber", je izjavil, da mu je Merkič izročil hranilne knjižice lani 18. novembra. Glede hranilne knjižice na ime Marije Tavčar je izjavil, da je prišla lani v decembru v pisarno dr. Lovriča neka ženska, ki se je izdajala za Marijo Tavčar. Zanimala se je, ko bi mogla dobiti posojilo, a kot jamstvo je pustila hranilno knjižico ljubljanske banke. Pustila je tudi svoj naslov, češ da bo čez nekaj dni po telefonu vprašala, kako je z njenim posojilom. Čez nekaj dni je pa telefonično sporočila, da posojila ne rabi in od takrat se sploh ni več javila. Merkiča in Pušiča je policija izročila državnemu tožilstvu.

Na policiji se je javil odvjetnik dr. Lovrič, ki je izpovedal, da je bežal bolan doma, ko je pa slišal za Pušičovo aretacijo, je takoj vstal in prišel na policijo. Pušič je

stavil pogon žične železnice in se dal zapreti.

Johann Bonifer je torej obvisel med nebom in zemljo. Dobrih petdeset metrov pod njim je bil rudnik, žična železnica napeljana od enega hriba do drugega. Koš z njim se je ustavil sredi poti, železno ogrodje je stalo daleč, nedosegljivo njegovim rokam in vedno bolj se je izgubljalo v nočni temi. Klicaj je na pomoč do jutra in zopet do večera, toda nihče ni slišal njegovega glasu iz tolike višine, kraj je bil zapuščen.

Čez sedem mesecev so zopet pognali žično železnico. Johanna Boniferja so našli v zaprašenem košu mrtvega. Težko ga je bil spoznati.

bil pri njem uslužben. Odvjetnik je zvedel, da je spravil v promet hranilno knjižico, ki jo je bila depozirala pri njem neka stranka. Šlo je za hranilno knjižico Marije Tavčarjeve in dr. Lovrič je Pušiča takoj ovadil. Pušič je imel zveze z bankami in premožnimi zasebniki, pa je posredoval, da so dobivali ljudje posojila. V začetku marca se je zgasil na policiji tudi obrtnik Franjo Sam, ki je bil kupil s svojimi prihranki hišico, pa je ni mogel prepisati na svoje ime, ker je bila na nji hipoteka v znesku 28.000 Din. Zato je iskal posojila in našel je na nekoga Ludvika Pšeničnika, ta ga je pa napotil k Krunoslavcu Rukavini. Rukavina mu je dejal, da mu lahko da posojilo, ampak ne v gotovini, temveč v obliki hranilne knjižice v znesku 300.000 Din, s tem da bi v petih letih vrnil 240 tisoč Din 5% obresti. Sama pa ni hotel pristati, ker je rabil gotovino.

Čez nekaj dni je prišel Pšeničnik ponovno k Samu in mu prigovarjal, naj pristane na ta aranžman. Mož se je dal končno prepričati in Rukavina mu je dal hranilno knjižico Prastedione na ime Hermine Hunka, a Sam se je moral zavezati, da mu bo plačal 10.500 Din provizije. Po čudnih manipulacijah je Sam končno dobil denar, toda od 99.000 Din so mu odbili toliko, da je dobil le okrog 70.000 Din, zadolžil se je pa pri tem za 24.000 Din, a poleg tega bi moral plačati na račun obresti 20.500 Din vsako leto skozi 5 let.

Policija je odredila hišno preiskavo pri Robertu Freudu, dr. Oršagiču in Pušiču. Pri dr. Oršagiču je našla 29 pogodb za skupno vsoto 249.830 Din, dočim je znašala faktična vrednost, izražena v hranilnih knjižicah 969.864 Din. Pri Freudu je našla 53 pogodb. Mož je dal 370.000 Din posojila, dobil je pa hranilne knjižice za 1.200.000 Din. Pri Pušiču so našli samo tri pogodbe, on je dal 80.000 Din posojila, hranilnih knjižic je pa sprejel za 250.000 Din. Robert Freud je imel v ljubljani zaupnika, ki bo tudi zaslišan.

V smrt zaradi nesrečne ljubezni.

V Zagrebu se je zastupila s plinom 22-letna služkinja Marieta Bosnar. Imela je fanta, ki jo je zapustil in to jo pognalo v smrt.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi glasbi razmer tako prizadejati, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo na ročno točno.

Uprava "G. N."

VAMPIRJI VELEMESTA

Spisal EMILE GABORIAU

96

— Oprostite, gospod, — je dejal, — da prihajam k vam tako rano, toda mnogo mi je bilo ležati na tem, da se sestaneva.

Andre se je priklonil. V dveh sekundah mu je šinilo skozi možgane vse pohod domnev. Kako to, da prihaja grof de Mussidan k njemu? Kakšne namene ima? Ali prihaja kot prijatelj ali kot sovražnik? Ali prihaja sam od sebe ali ga kdo pošilja? Kdo mu je dal njegov naslov?

— Sem velik prijatelj slikarstva, — je nadaljeval grof, — in prijatelj, ki se dobro spozna na upodabljanje umetnosti, mi je pravil navdušeno o vašem talentu. Priglasila me je torej radovednost, radi bi videli.

"Ni dogovoril; obmolnil je, potem pa pripomnil:

— Sem markiz de Bivron.

Grof je namreč mislil, da ga Andre ne pozna in da bo torej lahko zatajil svoje pravo ime. To je že nekaj pomenilo.

— Vaš poset mi je v čast, gospod grof, — je odgovoril Andre, — toda na žalost nimam nobene dogotovljene slike, temveč samo nekaj osnutkov. — Jih hočete videti?

Grof si ni dal ponoviti vabila; takoj je začel ogledovati atelje in najbolj se je menda zanimal za osnutke po stenah. Na tihem se je pa komaj premagal, da je ostal hladnokrvjen in prikrival bolelost, ki mu je razjedala dušo.

— Torej ti lopovi vendar le niso lagali, — je razmišljal; — ta tančica torej zakriva Sabinino sliko! Prihajala je sem; ostajala je tu po cele dneve, jaz pa nisem ničesar slutil. Kdo je kriv? Ali imam pravico očitati ji to? — Ubogo dete!... Mati se že davno izogiblje domačemu ognjišču in tudi jaz sem bežal od doma. Ostajala je torej sama. Prepuščena je bila svoji osamljenosti. Poslušala je glas svojega sreča, vzljubila je tistega, ki ji je obetal nežnost, katere pri roditeljih ni poznala.

Grof je pa vendar moral priznati, da Sabinina ni izbrala slabo. Takoj na prvi pogled je bilo ugalajo vedenje makedega umetnika, njegova moška lepota, energičen in inteligenten izraz njegovega obraza.

Slednjic je stopil grof k Andreu.

— Dovolite, da vam iskreno čestitam, gospod — mu je dejal, — hvala mojega prijatelja ki se mi je zdela pretirana, je bila še preskromna. Žal mi je pa, da nimate nobene izgotovljene slike. Saj ste dejali, da nimate nobene.

— Ne, nobene, gospod.

Grof je pogledal v tla, ko je z drhtečim glasom vprašal:

— Niti tistale s tančico zagrnjena slika še ni gotova?

Čeprav je to vprašanje pričakoval, je mlad slikar zardel.

— Oprostite, gospod, — je odgovoril, — ta slika je že izgotovljena, toda ne pokažem je nikomur.

Po teh besedah grof ni mogel več dvomiti, da je govoril sodnik eksekutor resnico.

— To bo najbrž portret vaše znanke, — je, — je dejal grof počasi.

— Da uganili ste.

Bil je čuden položaj: oba sta bila razburjena in oba sta to prikrivala. Toda grof je bil prišel s trdnim sklepom prepričati se, koliko je resnice na Taintainovem namigavanju.

— To je zelo enostavno, — je nadaljeval grof s prisiljenim nasmehom... Zaljubljeni ste, a vsi veliki slikarji so ovekovečili lepoto svojih ljubice...

Andreu so se zaiskrile oči.

— Nehajte, gospod, motite se, — ga je prekinil. — To je portret najčistejše in najbolj čednostne izmed deklet. Ljubim jo, neha mi ljubiti bi mi bilo enako nemogoče kakor ustaviti s silo volje obtok svoje krvi... Še bolj jo pa cenim in spoštujem. Ona moja ljubica! Kaj ste znoreli?

Grof de Mussidan še svoj živ dan ni imel tako prijetnega občutka, kakor v tem trenutku. Andre je govoril resnico, to je slišal iz njegovega glasu. Najraje bi mu bil stisnil roko in ga objel.

— Oprostite, gospod, — je ugovarjal grof, — toda portreta v ateljeju bi ne bilo, če bi ne hodil k vam model.

— Res je hodila sama brez vednosti ro-

ditelj, skrivaj, kakor bi delala kaj hudega; s tem je spravljal v nevarnost svojo čast, svoje dober glas, svoje življenje, obenem mi je pa doprinesla dokaz svoje nezmerne... naklonjenosti.

Žalostno je zmajal z glavo in nadaljeval: — Žal najbrž nisem storil prav, da sem sprejel to veliko žrtve. In ne samo da sem jo sprejel, temveč sem prosil celo na kolebnih s povzdignjenimi rokami, naj mi jo daprinese... Kako bi jo pa mogel drugače videti, govoriti z njo, slišati njen sladki glas? Ljubiva se, toda loči naju toliko predsodkov, da zija med nama ogromen prepad. On je edina dedinja, zelo bogata, očiščena in tudi ošabne družine, dočim sem jaz...

Andrej je obmolnil. Čakal je in upal, da bo deležen odgovora, vzpodbude ali karanja.

Grof je namreč mislil, da ga Andre ne pozna in da bo torej lahko zatajil svoje pravo ime. To je že nekaj pomenilo.

— Ali veste, kdo sem jaz? Ubogi najdenec, morda sad nasrečne ljubezni... Nekega jutra, ko mi je bilo dvanaest let, sem pobegnil iz najdenišnice v Vendome in se napotil v Pariz; vse moje premoženje je znašalo dvanaest frankov. In od tistega dne bijem hud boj za obstanek... Že deset let se prebujam zjutraj s trdnješo voljo, kakor sem jo imel prejšnji dan. In mislite, da sem kaj dosegel? Vi seveda vidite samo solnčno stran mojega življenja. Tu sem umetnik, drugod sem pa delavec. Da, tako je in nič drugače. Le pogledajte moje roke — in pokazal mu jih je — kako hrupave in žuljave so; pozna se jim, da moram delati z diletom in kladivom. Nadarjen sem, rad verujem in upam, da me čaka lepša bodočnost; toda treba je študirati in živeti. Doslej je delavec redil umetnika, plačeval je honorar za njegove ure, kupoval mu je barve, čopiče, platno.

Grof de Mussidan je molčal, ker se ni mogel ubraniti resničnega občudovanja tega kremenitega značaja in ker se ni hotel izdati.

— Vse to ona ve in vendar me ljubi. Zauja mi. Ko sem bil obupan, me je ona bodrila in tolažila, da se ne omoži z drugimi; in prepričan sem, da bo obljubo držala. Pred dobrim mesecem mi je snubil eden najodličnejših Parizianov; šla je k njemu in mu vse odkrito priznala; udal se je viteško v svojo usodo in zdaj je moj najboljši prijatelj...

Obmolnil je, vzdihnil globoko in nadaljeval:

— In zdaj, ali želi gospod videti portret tega dekleta?

— Da, — je odgovoril grof, — da, zelo vam bom hvaležen za ta dokaz zaupanja.

Andre je stopil k stojalu in že je segel z roko po zagrnjalo, ko si je naenkrat premislil.

— Ne, nočem! — je vzkliknil. — Nadaljevati to komedijo se mi zdi nedostojno.

Grof de Mussidan je prebledel. Te besede bi mogle imeti grozen pomen.

— Kaj pa hočete reči s tem? — je zajeceljal.

— Da sem vas poznal, gospod, da sem vedel, da govorim z grofom de Mussidanom in ne z markizom de Bivronom. Ne odgrnem te slike dokler vam ne povem...

NADALJEVANJE SLEDI

Udobno Hitro Poceni

Lahko danes potuje vsakdo, kdor je dobil potrebna navodila od večšega zastopnika. Da ne boste imeli na potovanju nobenih zaprek, pišite z a brezplačna pojasnila na —

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna
"Glas Naroda"

JUDITINA PRISEGA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

41

(Nadaljevanje.)

— Slučaj, ali pa je bilo namenjeno. Dobro ste mi napravili. In zdaj bi se rad posvetoval, kako bi se približal svoji nečakinji. Najrajši bi šel kar takoj k njej, toda kar tako ne smem pasti v hišo gospe Heinove. In tudi tako težko obujem s tujimi ljudmi. Toda pot do moje nečakinje pelje samo skozi gospo Heinovo, ki jo je vzgojila. Skupno s svojim možem mi je zamolčala, da mi živi nečakinja. In še celo potem, ko se je preselila v Schwarzenberg in je morala saj po vašem sinu izvedeti, da živi tukaj. Gotovo je morala imeti za to tehtne vzroke. In tako mislim, da bo najboljša, da enkrat obiščem gospo Heinovo in se z njo pogovorim, predno govorim z Judito. Kadar bo to izvršeno, se bom približal nečakinji. Kaj mislite, kako bi mogel sam govoriti z gospo Heinovo?

Komercialni svetnik se zamisli, nato pa se vzravna in pravi: — To se bo prav lahko naredilo s pomočjo moje žene. Rekel ji bom, da naj pod kako pretvezo povabi gospico Falkovo in komteso v hotel. Potem boste gotovi, da dobite gospo Heinovo samo doma. Živahno priklama baron.

— Izvrstno! Kdaj se more to zgoditi?

In baron globoko vzdihne.

— Dobro, najboljša bo, da se z glavo vržem v to zadevo. Dolgo ne maram več čakati. V moji starosti človek nima več mnogo časa, da popravi zamujeno. Torej prosim vas, da naprosite svojo cenojeno soprogo, da mi stori to uslugo; zelo ji bom hvaležen za to in ena ura mi zadostuje za razgovor z gospo Heinovo. Potem bi še prosil, da vaša gospa soproga po eni uri pošlje domov samo gospico Falkovo in komteso še nekaj časa pridržijo.

— Vse se bo zgodilo; v tem se morete zamesti na mojo ženo. Torej recimo, da ob štirih obiščete gospo Heinovo.

— Dobro; pet minut čez štiri bom pri njej.

Ko sta se o tem dogovorila, sta razpravljala še o nekaterih važnih trgovskih zadevah, nato pa je prišel čas, za kosilo in tedaj se jima pridruži Lutz, ki je bil zelo radoveden, kaj se vse godi, toda se ni upal vprašati.

Takoj po kosilu se komercialni svetnik odpelje v Schwarzenberg, da bi dal svoji ženi potrebna navodila.

*

Teta Ana, Judita in Felice so opoldne kosile, nato pa, kot navadno, so se še pol ure pogovarjale. Teta Ana gre nato v svojo sobo k počitku. Judita in Felice pa delata svoje naloge v majhni sobi. Judita riše, dasi v tem času ni bilo mnogo naročil.

Felice piše naloge za prihodnji dan in smeje pravi Juditi, da ji ponori v sanjah plešejo številke v glavi kot sovražne sile, katere je treba premagati.

Toda komaj sta končali delo, je bila Judita poklicana k telefonu. Poklicala jo je svetnikova žena. Povabila je obe na večerjo, da spoznata tudi komercialnega svetnika. Toda gospa jima reče, da hoče še prej videti obe, ker jima ima nekaj važnega povedati in da prideta prej, predno se zvečer sestane s komercialnim svetnikom pri večerji. Judito je naprosila, da odide s Felice najkasneje tričetrt na štiri, da bosta gotovo v hotelu ob štirih. Judita se nekoliko začudi nad tako nujnim povabilom, toda ji obljubi, da oosta s komteso najkasneje ob štirih v hotelu.

Judita pove Felice, kaj je obljubila in Felice je bila zelo zadovoljna.

— Torej morava iti, Judita; gospa na naju ne sme čakati. Svoje delo morava seveda pustiti in ker sva tudi zvečer povabljeni, bom komaj mogla izvršiti vse naloge. Toda nič zato; praznik moramo obhajati, kadar pridejo. Jutri pa bom vstala eno uro poprej in bom zamujeno popravila. Toda tudi teta Ana morava prej motiti pri njenem počitku.

— Ne bo treba, Felice. Preobleči se nama ni treba, kajti za popoldne sva dovolj primerno oblačeni. Ako tedaj pokličeva teta o pol štirih, kot navadno, tedaj imava še vedno dovolj časa za čevije in klobuke, ne da bi jo bilo treba prej motiti.

In obe ugibljeta, kaj je dalo gospej Wernerjevi povod, da ju je povabila.

— Ali je tudi komercialni svetnik tako ljubezniv kot njegova žena? — vpraša Judita.

— Veš, vedno sem ga videla samo mimogrede, kajti, kadar je prišel na Erlau, mi je bilo vedno nekam čudno, ker smo bili dolžni toliko denarja. O, Judita, sedaj živim pri vas kot v nebesih.

Judita se smeje.

— Ta nebosa so malo tesna in posebno še ta le sobica.

— O, Judita, tukaj nas saj ne nadlegujejo upniki. Moreš mi verjeti, da sem se pobiljšala.

Smeje se spogledata. Nato pospravi sobo in ko pride čas, da pokliče teta, se obe splazita v njeno sobo. Felice tiho mijavka kot mačka, Judita pa žvižga kot zaspan pišč. In to je zadostovalo, da se teta zbudila. Tako se je godilo vsak dan in nato so se vse skupaj smejale. Nato ji Judita sporoči, da morata takoj oditi k gospej Wernerjevi in da nimata nobenega časa. Teta jima priklama.

— Samo pojdite. Toda zdi se mi, da je za Felicino delo popolnoma dobro, da gospa že jutri odpotuje, ker bo drugače njeno delo zaostalo.

— Izključeno; dolžnost ne sme vsled zabave trpeti in bom vse še napravila.

— Jaz pa, žalibog, nimam nikakega novega naročila, — pravi Judita.

— Torej tecite, otroka in pozdravita gospo. Ž njo smo imeli vedno lepo zabavo.

Judita in Felice naglo odideta in se v živahnem pogovoru veselo smejeta. Teta jima še skozi okno pomiga in sree se ji ogreje, ko tudi obe dami mahata v pozdrav. Tako srečna je bila, da je Judita v Felice našla tako dobro prijateljico. Sploh je bila popolnoma zadovoljna s svojim življenjem, ker se je vse tako lepo izšlo.

Počasi pospravlja po malem stanovanju ter preloži tukaj kako blazino, tam zopet kak prt. Nato navije vse ure, kakor vsak dan, in kmalu nato bije ura štiri. Nato vzame ročno delo in je ravno hotela sesti v stol pri oknu, ko nekdo pozvoni.

Teta Ana sama odpre vrata. Pred njo stoji visok, suh gospod. V rokah drži klobuk in se ji uljudno prikloni.

— Ali morem govoriti z gospo Heinovo?

— To sem jaz, gospod.

Zopet se prikloni.

— Me zelo veseli, milostljiva gospa. Z vami bi rad govoril nekaj zelo važnega. Ali smem vstopiti?

Na njo ni napravil utisa moža, kateremu bi vprašanje zavrnila, zato teta Ana stopi v stran.

— Prosim!

Gospod stopi mimo nje na hodnik in ko obesi klobuk na obe šalniki, mu teta odpre vrata v sprejemno sobo.

(Dalje prihodnjič.)

VELEIZDAJA ZA PETSTO FUNTOV

Angleška javnost stoji že nekaj časa pod mučnim vtisom skrivnostne volunske afere, ki je znana pod imenom "Skrivnost Towera". Listi so o stvari pisali toliko, da bi lahko napolnili s tem gradivom cele knjige. Potem je vse utihnilo in so se začele raznašati najbolj čudne vesti.

Nekega dne so aretirali komaj 24 letnega poročnika Bailija Stewarta, ki je služil pri škotskem polku Seafort Highlanders. Zaprli so ga v Tower ter ga močno zadržali. Za bivanje so mu izbrali celico, iz katere ni mogoče pobegniti, niti v njej izvršiti samomor. Niti tega niso dovolili Stewartu, da bi se sam bril. Dodelili so mu rajši brivca, ki je vsak dan opravil svoje delo na njegovem obrazu. In vsako pot med britjem so stali na vratih jetnikove celice štirje pazniki, ki so z največjo pazljivostjo spremljali sleherno poročnikovo kretanje.

Da bi izvedeli od jetnika čim več obtežilnega gradiva, so počenjali z njim vsakovrstne reči. Vsako noč so ga zbudili v najtrdnjem snu iz spanja in ga vedli k preiskovalnemu sodniku, da bi iz njega izvelkel tajno. Tri tedne zaporedoma se je to ponavljalo — zdi se, a brez pospešnega uspeha.

Stewart je obdolžen, da je izdal

jal vojaške informacije neki tuji državi. Zaradi tega je prišel pred sodnike. Prvi dan procesa je bil zelo buren. Po prečitaniu obtožnice se je izvedelo, da dolže častnika izdaje vojaških tajn Nemčiji potom nekoga Valdemarja Olsta. Temu je Stewart baje izročil skice in dokumente o notranji opremljeni najnovejših angleških tankov, opis nove avtomatične puške in drugih vojaških skrivnosti. Stewartu, ki se jim je že od začetka zdel sumljiv, so vojaške oblasti postavile pod nadzorstvo dvanajstih detektivov. Slednji se jim je posrečilo spraviti ga v ječo. Dogodek je povzročil toliko razburjenja, da se je govorilo o njem celo v londonskem parlamentu.

Predsednik razprave je izjavil pri otvoritvi, da je Stewart obtožen veleizdaje, ker je prodal sovražniku domovine važne tajne za 50 funtov. Corpus delicti je pisno iz decembra lanskega leta, s katerim obvešča nekada Stewarta, da bo v kratkem prejel 50 funtov. Stewart trdi, da je pisala to pismo njegova ljubica, česar pa mu nihče ne verjame. Proces še traja in najbolj žalostno je to, da je mladi volun sin očeta, ki zavzema v angleški vojski odlično opozicijo. Obtožence mora dati odgovor na 10 točk, katerih vsaka predvideva za primer obsodbe 14 let robije.

ZA SLOVANSKO VZAJEMNOST PO ILUSTRIRANEM TISKU

V razstavnih prostorih občinske knjižnice v Pragi se pripravljajo na zanimivo razstavo vsega slovanskega ilustriranega tiska. Poleg tega se snuje čitalnica, kjer bodo na razpolago najboljše češkoslovaške in druge slovanske revije in dnevniki. Razstavo krasijo tudi zanimive slike iz slovanskih kulturnih sredstev. Razstavo bodo odprli 20. aprila in odprta ostane do 5. maja. Počudo za razstavo je dala Zveza slovanskih žena, s katero sodelujeta Slovanski institut in uprava osrednje knjižnice v Pragi.

Naloga razstave ni samo, da pokaže svetu, da imajo tudi Slovanci dobro urejane ilustrirane liste, temveč tudi, da pospešuje slovansko vzajemnost in uveljavljanje slovanskega ilustriranega tiska na svetu. Dejstvo je, da so ilustrirani slovanski listi malo razširjeni celo v slovanskih državah. V kavarnah, v pisarnah, v zdravniških in advokatskih čakalnicah najdeš povečini tuje revije. Praška razstava ima namen, seznaniti prav Slovane s slovanskim ilustriranim tiskom, ki ga niti sami dobro ne poznajo. Pokazati hoče posebno njihovo tehnično opremo.

Razstava se pozneje prenese iz Prage tudi v druga češkoslovaška mesta, kakor v Brno, Bratislavo in v Košice. Prireditelji razstave prosijo vsa uredništva slovanskih ilustriranih listov, naj čimprej pošljejo po več izvodov svojih listov na naslov: Vystava slovanskyh ilustriranyh časopisu, Praha I, Češkoslovenska republika.

DEDŠČINA PIJA IX.

Papež Pij IX. je ostavil oporoko, po kateri naj bi se njegovo imetje razdelilo med njegove sorodnike šele 50 let po njegovi smrti. Ko je minilo teh 50 let, se je javil kot dedič neki Mario Palomba, ki so ga pa razkrinkali kot sleparja. Ta afera je imela vendarle za posledico, da se je za papežvo določbo, na katero je bil med tem že pozabljen svet začel zanimati in kmalu potem so se o glasilu iz Brazilije trije italijanski priseljenci, ki trdijo, da so sinovi papeževih sester in kot takšni njegovi dediči. To so bratje Ferretij, ki jim je bila v življenju sreča sploh naklonjena. Kot popolni reveži so prišli nekoli v Brazilijo in so si tam s trdim delom prislužili toliko, da so si lahko kupili majhno zemljišče. Tu so našli z zlatom napolnjen sod, med vojno pa so si s prodajo starih tračnic podvojili imetje. Sedaj dobe še imetje svojega ujca, ki gotovo ni majhno.

KOBRI STRUP PROTI RAKU

Na sestanku pariške Zdravstvene Akademije je te dni poročal kirurg prof. Gosset o rezultatih dva letnih poskusov nekega pariškega in nekega ameriškega zdravnika na znani kliniki Salpatriere. Oba večaka sta zdravila raka s strupom kobre.

Z vbrizganjem tega strupa so se mnoge rakaste oteklele ustavile, bolečine pa so se ublažile. Po poročilu kirurga Gosseta je stopil na govorniški oder profesor Calmette, ki se je izjavil za nadaljevanje poskusov v započetni smeri. Povedal je tudi, da ga je pred 32 leti pičila kobra in da je po tistem piku zapadla njegova roka najprej v anastezijo, ne da bi pri tem kazala kakšne zlate ohromitve.

VODNIKOVE KNJIGE

za leto 1934

lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam

\$1.

in knjige Vam bodo poslano naravnost na dom.

Naročila sprejema:

"GLAS NARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y.

Naši v Ameriki.

Kakor poročajo, se obravnava proti Veri Karl, Ivanu Grileu, Johnu Milošiču in ostalim, ki so obtoženi umora Geo. Karla, prične 13. aprila v Chicago, Ill.

V BOJU ZOPER NAJSTRAŠNEJŠE MORILCE ČLOVEKA

Kakšno življenjsko silo in odporost imajo bacili, vedo prav dobro zdravniki, ki se trudijo, da bi znašli sredstvo, s katerim bi lahko uničili povzročevalce strašnih nalezljivih bolezni, ki tarejo človeštvo.

Na vseučilišču v Torontu so napravili ameriški učenjaki zanimiv poskus, da bi ugotovili odpornost bakterij pri nizki temperaturi. Menili so, da se bodo dale bakterije pri silno nizki toploti uničiti. V ta namen so postavljali bakterije v prostor, ki so ga ohladili na 230 stopinj pod ničlo. V tem prostoru so pustili bakterije več tednov. Ko so posodo z bakterijami po preteku tega časa preiskali, so ugotovili, da so bile bakterije še vedno žive. Ne samo to, celo silno pomnožile so se. S tem je bil podan dokaz, da je nizka temperatura še pospešila razmnoževanje bacilov. Prav tako so živele te bakterije še naprej, ko so jih postavili v višjo temperaturo. Dokazana je bila tudi možnost, da živijo bakterije tudi visoko v zraku v plasteh najnižje temperature.

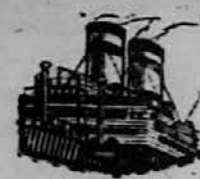
Druga skupina ameriških fizikov se bavi z vprašanjem, ali bi se ne dali bacili umoriti z visoko napetim električnim tokom. Ti poskusi se vršijo na vseučilišču v Cincinnatiju. Misli se, kakšne izredne koristi bi bilo, ako bi se dal zgraditi neka električni top, s katerim bi streljali bakterije. Poskusj so pokazali, da niso to samo gradovi v zraku, temveč, da se dajo bakterije s takozvanimi elektronskimi bombami, ki pa morajo imeti manjši obseg, kakor bakterije same, res ubiti. Priprava je podobna tistim, s katero so fiziki nedavno razbili atome. Ima tudi takozvane elektronske cevi, ki dajo res misliti na tep. Te električne bombe so najmanjši električni delci, lahko rečejo najmanjše snovne jedinice tega sveta, to so elektroni. Čeprav so že bakterije same na sebi tako majhna telesca, da se s človeškimi merami skoraj ne dajo premeriti, je vendar elektron še vedno mnogo manjši faktor te. Velikost bakterije znaša ravno eno tisočinko milimetra, nekatere pa dosežejo velikost tudi ene stotinke milimetra. Tudi najmanjše se mnogo ne oddaljujejo od velikosti mikrona, to je od ene tisočinke milimetra.

Po preiskavah Angleža Fournier d'Albe ni nobena bakterija manjša kakor petdesetstotina milimetra. Neprimerno manjša telesa so molekuli, toda kljub tej pritlikavosti, ki jo lahko izmerimo samo z 10 milijonskim delom milimetra, so molekuli v primeri z elektronom ogromne krogle, kajti elektron je še nekajstotokrat manjši. S takšno elektronsko bombo je mogoče usmrtiti bakterije. Poskus so napravili tako, da so bakterije spravili v brezračni prostor in jih potem pričeli bombardirati z elektroni. Učinek je bil naravnost grozen, saj je obležalo na bojišču na milijone bakterij.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU (FRANK SAKSER)

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TOVANJE

SHIPPING NEWS

8. aprila:

Conte di Savoia v Genoa

12. aprila:

Deutschland v Hamburg

14. aprila:

Statendam v Boulogne

Saturnia v Trst

15. aprila:

Bremen v Bremen

18. aprila:

Majestic v Cherbourg

Paris v Havre

19. aprila:

Manhattan v Havre

New York v Hamburg

21. aprila:

Olympic v Cherbourg

Mauretania v Cherbourg

22. aprila:

Champlain v Havre

Roma v Genoa

25. aprila:

Leviathan v Cherbourg

Europa v Bremen

26. aprila:

Berenaria v Cherbourg

Albert Ballin v Hamburg

Veendam v Boulogne

2. maja:

Bremen v Bremen

3. maja:

Aquitania v Cherbourg

Hamburg v Cherbourg

4. maja:

Conte di Savoia v Genoa

5. maja:

Majestic v Cherbourg

Westernland v Havre

Volendam v Boulogne

6. maja:

Lafayette v Havre

Vulcania v Trst

10. maja:

Mauretania v Cherbourg

Deutschland v Cherbourg

12. maja:

Olympic v Havre

Minneswaska v Havre

Rotterdam v Boulogne

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

17. maja:

Britannic v Bremen

13. maja:

Champlain v Havre

Rex v Genoa

16. maja: